

Цыифхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр

Адыгэ Республикаем и Прокуратурэ иколлегие тыгьуасэ зэхэсигъоу илагъэм ведомствэм икуулыкьушэхэм 2018-рэ ильэсиймкэ яофшагъэ зэфэхысыжъхэр щифашыгъэх, мы ильэсиймкэ пшьэрыльхэр агъенэфагъэх.

Юфтхабзэм хэлэжьагъэх Адыгэим и Лышхъяэ Күмпил Мурат, УФ-м и Генераль нэ Прокуратурэ Кыблэ федераль э шьольтырымкэ и Гээорышланлэ ишацэу Константин Сомовы, федеральнэ инспектор шьхьаэу Сергея Дрокин ныр, хэбзэхъумэкло кулыкьюхэм ялацхэр, нэмэгдхэр.

Зэхэсигъор гагъэжьенэм ыпекэ хэбзэхъумэкло систем мэм хэхъонигъэхэр ышынхэм зиахыши хэзэлжьагъэу, ильэс пчагъэ хуягъэу щитху хэлээ зипшьэрильхэр зыгъэцэклээр АР-м ипрокурор игуадээ Кыл Исаахиль УФ-м и Правительствэ ирээнэгъэ тхылээ ышынхэм яфитыныгъэшьшагъэр ра тижьыгъэ, аш фэгуушагъэх.

УФ-м и Президентэу Владимира Путиным шьольтыр хэм къафигъеуцугъэ пшьэриль

шьхьаэм — ильэсих зэкеллыклохэм щыненгъэм ильэнкъо постэуми хэхъонигъэхэр ягъешыгъэнэм игъэцэктэн — анахьэу анаэ тырагъетын зэрэфаэр АР-м и Лышхъяэ пэублэм къыуагъ. Аш фэлорышэштых Адыгэир зыхэлэжъэр федералын проектхэр. А ильэс хэм зэшүахын фее юфтгъуаба, пшьэриль къинхэр щылэх. Ахэм ягъэцэктэн шьольтырым ихэбээ кулыкьюхэм ямызакъо, общественнэ институтхэр, бизнесир, цыифхэр къыхагъэлэжъэнхэ зэрэфаэр республикэм ишацэх хигъэунэфыкыгъ. Мы пшьэрильтыр зэрифешуашу гэцэктэгъэнэмкэ мэхъанэшко зиэштхэм ашыц хэбзэхъумэкло кулыкьюхэм, ахэм аххээ прокуратурэри, шуагъэ кытэу яофшэн зэхашэнэм.

Бээджэшагъэхэм апшүүекло

гъэнэм ыкчи хэбзэгъеуцугъэр къэухъумэгъэнэм афеш блэгъигээ ильэсийм республикэм ипрокуратурэ икуулыкьушэхэм юфышо зэршагъэр, ашкэ ахэм зэрафэрэзэр АР-м и Лышхъяэ къыуагъ. Къэралыгъом ыкчи цыифхэм яфитынгъэхэр къэухъумэгъэнхэр пшьэриль шьхьаэу зыфэзгъеуцужырэ кулыкьюм непэ мэхъанэшко зэриэм къыкигъэтхыгъ.

— Блэгъигээ ильэсийм хэбзэгъеуцугъэр гъогогу мин 11-м ехъурэ аукъуагъэу ведомствэм икуулыкьушэхэм агъэунэфыгъ, нэбгырэ 1200-м ехъумэ яфитыныгъэхэр зэтирагъеуцожыгъэх, лэжьапкэл итынкэл организацион атэльгээ чылфу сомэ миллион 30-м шоокырэр юфлаклохэм афызэгъэлжыгъ. Зянэ-зятэ зимишэхээхэр яофыгъохэр зэхэфыгъэнхэр, яфитыныгъэхэр укууагъэ мыхунхэм льыппэгъэныр пшьэриль шьхьаэу республикэм ишацэх хигъэунэфагъэх. Непэ Адыгэим ибаинтэ шьхьаэ — льэпкэ ыкчи дин зэгүрионыгъэр гээптигэжъенэм мэхъанэшко иле ылтыгъат.

Хэм псэуплэхэр ягъэгъотыгъэнхэм, сабынбэ зэрэс унагъохэм атефэрэ чыгу лахъхэр игъом ятыгъэнхэм, джащ фэдэу ныр ыкчи сабынгъор, сэкъянатыгъэ зиэхэм яфитынгъэхэр къэухъумэгъэнхэм, шэпхъэшүхэм адиштэрэ медицинэ ылпызгүр цыифхэм зэралыгъэсирэм, ызэгүр узхэр зэрэлжлахъэрээм пыталь эхэлэу альяпплэгъэнэм мэхъанэшко ил. А постэури гъэцэктэгъэ зыхыкэ, тицифхэм ягъаша нахыбэ хууцт, демографиц хэхъонигъэхэр ышынхэм, ашкэ пшьэриль эхэлэу тапашхъэ щитхэр зэшшотхынхэ тльэкыщт, — къыуагъ Күмпил Мурат.

Псэуплэ-коммунальнэ хызымтэм, бюджетым, бизнесым хэшагъэхэм, гумэкыгъо зиэу прокуратурэм зыкыфэзыгъа

зэхэрэм яофыгъохэр зэхэфыгъэнхэр, яфитыныгъэхэр укууагъэ мыхунхэм льыппэгъэныр пшьэриль шьхьаэу республикэм ишацэх хигъэунэфагъэх. Непэ Адыгэим ибаинтэ шьхьаэ — льэпкэ ыкчи дин зэгүрионыгъэр гээптигэжъенэм мэхъанэшко иле ылтыгъат.

Зэхахьэм къышигүүшигэхээз ведомствэм иоофшэн зэригээцэктээрэм уасэ фашыгъ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэм, Адыгэим и Авшэрэ хыкүм и Тхаматэу Трахъо Астьян, цыифхэм яфитыныгъэхэмкэ Уполномоченэу республикэм щылэ Анатолий Осокин.

Нэужым АР-м ипрокурор шьхьаэу Игорь Шевченкэм ильэсийм изэфэхысыжъхэр къышыгъэх, тапэкэ анахьэу

(Икэх я 2-рэ н. ит.)

Ветеранхэм адэжь клощтых, афэгушлощтых

Къалэу Ленинград шьхьафит зашыжыгъэр неущ ильэс 75-рэ хууцт. Аш ехъулэу тиреспубликэ юфтхэбзэ заулэ щизэрахъацт.

Анахьэу анаэ зытырагъэтиштхэр Ленинград къэзүхуумагъэхэр, ар шьхьафит зышижыгъэхэр, мэфэ хыльтэ 900-рэ зэпэйзүчигъэхэр ары.

Къээлэ администрацием къызэрштагъэмкэ, ветеран-блокадник 24-рэ Мыекуулэ щэпсэу. Юнармейцэхэмрэ волонтерхэмрэ ахэм адэжь клощтых, афэгушлощтых.

Джащ фэдэу тематическэ юфтхэбзэ зэфэшхъафхэр тиреспубликэ щизэрахъацт. Гүшүээм пае, щилэ мазэм и 28-м лышхъужынгъэм иурок культурэмкэ Унэу «Гигантых» щыклощт. Мэзаем и 8-м мыш концертэу «В сердце, словно отчаянный гром, Ленинградский звучит метроном» зыфиорэр къышатыщ.



Цыфхэм яфитыныгъэр къэухъумэгъэнхэр



Сурэтыр А. Гусевым тырихыгь.

(Икъях).

анаэ зытырагъетыщт лъэныкъохэр къыхигъещыгъэх. Аш кызэриуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсүм федеральнэ хэбзэгъеуцугъэм къыгъэнэфэрэ шапхъэхэр мин 11-м ехъурэ республикэм зэрэщауагъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэмкэ уншшо гъэнэфагъэхэр ашыгъэх. Прокурорхэм къагъэхазырыгъэ материалхэмкэ уголовнэ тоф 60 къызэуахыгь, сомэ миллион 59-рэ зытефэрэ тоф 1600-м ехъу зэхажынху хыкүмхэм алэклагъэхъагь. Предпринимательхэм, сэкъатыгъэ зиэхэм, зыныбжь хэклотагъэхэм, сабийхэм яфитыгъэхэр укууагъэ мыхунхэмкэ, цыфхэм игъом лэжъапкээр ятыгъэнхэмкэ, нэмыхи лъэныкъохэмкэ тофшэнэир нахь агъельэшыгь.

— Лэжъапкээр итынкэ предпринятие 35-мэ хэбзэгъеуцугъэр ащауагъэу къыхэдгъэшыгь, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшл къатефэрэр зэклээзэцкэштыр, пшъэдэкъижыр зэрагъэлъешыттыр АР-м ипрокурор къеухым къуаагь.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

къихэрэм ашыщ коммунальнэ фэло-фашихэм апэхъэрэ ахъщэр къызэралытэрэ шыкылэр шапхъэхэм адиштэнэр, мыльэнкъомкэ цыфхэм яфитыгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, — къуаагь прокурорым.

2017-рэ ильэсүм егъепшагъэмэ, республикэм щызэрхъэгэ бээджэшлагъэхэм ятчагъэ проценти 2-кэ нахьыбэ хуугъэ, ахэм япроцент 70-р зэхахын алъэкигь. Къольхъэ тын-тыхынным ыльэнхыкъокэ хэбзэгъеуцугъэр тъогогу 1266-рэ аукъуагъэу къыхагъэшыгь, нэбгырэ 484-мэ административнэ ыкы дисциплинарнэ пшъэдэкъижь арагъэхыгь.

Блэкыгьэ ильэсүм ведомствэм иофшэн зэфхэхысыжьэу фэхъуягъэхэм уагъэрэзэнэу щы нахь мышэми, джыри гумэкъыгъо зыдэшыи лъэнхыкъохэр зэрэшагъэхэр, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшл къатефэрэр зэклээзэцкэштыр, пшъэдэкъижыр зэрагъэлъешыттыр АР-м ипрокурор къеухым къуаагь.



Иофшагъэкэ къилэжьыгь

Урысые къэбарлыгъээс амалхэм ашылажьэхэрэм ашыщхэм Кремлым къэралыгьо тынхэр мы тхъамафэм ашыфагъэшьошагъэх. Ахэм ашыщ хуугъэ телерадиокомпаниеу «Адыгеир» зыгъэпсыгъэу, джырэ уахътэм КъТРК-у «Волгоград-ТРВ» зыфиорэм ипащэу, Урысые къэралыгьо телерадиокомпанием и Генеральнэ пащэ дэжь шъольыр тхъаматэхэм яколлегиу щылажьэрэм пэщэнхыгь дызезыхъэу Къэрэшэ Аслъанбэч Тембот ыкъор. Александр Невскэм иорден аш къилэжьыгь.

Къэралыгьо гъэпсыним, ильэсүбэе тофшэнэим, Урысюем дунэе лъйтэнхъэ къыфашынхэм игъэптиэн, экономикэм, шэныгъэм, гъэсэнхъэм, культурэм, искуствэм, псаунгыгъэм икъэхъумэн зилахышту ахэзэльхъагъэхэр архы а тыныр зэрэлсихэрэр.

Къэрэшэ Аслъанбэч Адыгейим ихэхьо-

ныгъэ илахьышу хилхъагь. Ильэсүбэе аш республикэм щылажьэрэ телерадиокомпанием пэщэнхыгь дызэрихъагь, а уахътэм шъольыр телевидениер агъэпсыгь. Аш даю Аслъанбэч ильэс фэдизирэ хэутын тофхэмкэ, къэбарлыгъээс ималхэмкэ ыкы общественэ-политическэ ихуухъанымкэ Адыгейим и

Министерствэ ипэшагь, Урысые телерадиокомпанием итхаматэ Къыблэ Федеральнэ шъольыримкэ илъыко щытыгь.

Тын лъаплэр къызэрэфагъэшьошагъэмкэ тэри тигу къыддеиэу Къэрэшэ Аслъанбэч тыфэгушо, тырэгушо ыкы итэххажьэхэм джыри ахигъахъозэ бэрэ лэжьэнэу фэтэо!

Ыныбжь ильэси 100 хъугъэ

Мыекъуапэ щыпсэурэ Анна Голубовам къызыхъуагъэ мафэр бэмышлэу хигъэунэфыкыгь. Ашыныбжь ильэси 100 хъугъэ.

Лэшгэту къэзыгъэшгээс бэзийфыгъэм игупсэхэмрэ къын-пэблагъэхэмрэ ямызакью, хабзэм иорганхэри фэгушуагъэх. Мыекъуапэ имэрэу Андрей Гетмановым ыцэлкээ зимэфэкыям гүшүйэ фабэхэр пагхыгъэх.

«Щылэнгъэ гъогу къин бэзильфыгъэм къыкүгь. Аннэ джыри цыкүзэ зэrimыльтэгъурэм къыххэлээ сэкъатыгъэ илэхъугъэ. Хэгэгу зэошхом ильэхъян тылым щылэу тоф зышлагъэхэм ахэтэгъ. 1925-рэ ильэсүм къыщегъэжьагъэу ар Мыекъуапэ щэпсэу», — къыщауагь къэлэ администрации ипресс-къулыкыу.

Хъафизэхэм я Урысые обществэ ипредприятие ильэс 35-рэ Анна Голубовам тоф щишигъ, профсоюз организацием итхаматэу хадзыгъагь. Аннэ нэбгыри 4 ыптигь, пхъорэльф-къорэльфхэм къаклэхъожьагъэхэр илэх.

Республике икъэлэ гупчэ имэр ыцэлкээ агъэхъазырыгъэ шүхъафтынир Мыекъопэ къэлэ администрацием ипащэ иапэрэ гудзэу Сергей Стельмах зимэфэкыям ритыжыгь, бэгъашлэм псаунгыгъэ пытэрэ къуачлэрэ илэнхэу, гуфэбагъэрэ амалрэ яунагьо ильынхэу фэллэуагь.



Адыгэ Республиком культурэмкэ и Министерстве гухэкъышо щыхъоу фэтхъаусыхэ министрэм игудзэу Шъэуапцэкъо Аминэт щэбанэ ылхъум янэ дунаим зэрхэжьыгъэм пае.

Республике гъэзетэу «Адыгэ ма-къэм» иофшэнэхэм гухэкъышо ашыхъугь Адыгэ Республиком культурэмкэ иминистрэ игудзэу Шъэуапцэкъо Аминэт янэ идунаи зэрхъожьагъэр. Щымылэжьым илахьылхэм афэтхъаусыхэх, къинир адаалты.



Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Советрэ республикэ фондэу «Теклоныгъ» зыфиоу Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Хъ. Б. Андырхъуаэм ыцІэкІ щытым и ГъэЮрышІапІэрэ Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм афакоу къашыгъэ ДЖЭПСАЛЬЭР

Тичыпіэгъу лъапіэхэр!

Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэм, ахэм яунагъохэм, тылым щилэжьагъэхэм, юфшэнным иветеранхэм іэ-пїэгъу ятыгъэнэм епхыгъе шүүшэ юфтхабзэр – зы мэфэ лэжкапкэ къафыхэгъэкыгъэнэр – Адыгейим ильэс къэс щыгъэцкіэгъэнэр хэбзэшү хъугъэ.

Мы юфтхабзэм цыфыгъе шэлхъэ даххэр ытъапсэх. Зыфэдэ къэмыхугъэ зэошхом ти Хэгъэгу ишъявафитынагъе къызызыуухумэгъэ, зэхэкутэгэе хъызметэр зыпкы изыгъеуцожыгъэ, къэралыгъом ытъапсэ зыгъэ-пытэгъыгъе тинахъижхэм зэхашэ хабзэм, тиньбжыкіэхэм анаэ къазратырагъэтэйрэр, ахэр зэрэши-мыгъупшэхэрэр, ягъэхъагъэхэм уасэ зерафашырэр. Ащ фэдэ юфтхабзэхэм Урысыем щыпсэурэ нахьыжхэри, нахьыкіэхэри нахь зэралхых, гушхъэлэжь банингъэр нахь агъэпти, типийхэм тапеуцужынным-кэ нахь тызэкуагъэуцо. Етланы ар нахь нэрильэгъу къызыхуугъэр тихэгъэгу игъехъагъэхэр къяргагъэхынхэу, Хэгъэгу зэошхом икіеуххэр нэмькіеу къагъэлэгъонхэу, фашизмэ тытеклонымкэ советскэ цыфхэм мэхъанеу ялагъэм къыкырагъэчынену США-мрэ ащ икъотэгъухэмэ зыфежьхэр ары.

Адыгейим и Лыхъужъэу Къумпыл Мурат обществен-на организациехэм, ветеранхэм ыкы тинахъижхэм

ялъыклохэм заокіэм къыхигъэшыгъагь нахьыжхэм зэрафэрэзэр. Пшъэдэкыжыныгъэмкэ, уи Хэгъэгу шү пльэгъун, юфшэнным гуэтныгъэ ин фууилен зэрэфаемкэ ветеранхэр щысэ шагъью зэрэштихэр ащ къылогъагь. Республиker зыгъэгумэкырэ сид фэдэ юфыгъоки уицыхэ ахэм атебгъэлты зэрэхуущтыр, яоптышхокэ къызэрдэгушхэрэмкэ инэу зэрафэрэзэр къыкыгъэтхыгъ.

Теклоныгъэшхом ия 74-рэ ильэс зыщыхэдгъеунэ-фыкыщтым ехүулэу тиветеранхэм, хэкіодагъэхэм яшхъэгъусэхэм, ахэм яунагъохэм джыри нахь лъешеу тинаяэ атедгъэтин, тарихым исаугъэтхэр, мемори-альны псэуальхэр, зэолхэм якъехальхэр дгээкъэб-зэнхэ, дгээцкіэжынхэ фае.

Мы ильэсым Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Хъ. Б. Андырхъуаэм ыцІэкІ щыт фондым АР-м иветеранхэм я Совет игъусэу Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэм, сэкъатныгъэ хээзыхыгъэхэм, ахэм яунагъохэм іэпїэгъу ятыгъэнэм епхыгъе юфтхабзэр лъагъэктэшт, юбилиярхэм афэгушоштых, ветеран слетхэр, конференциехэр, зэлукіэхэр зэхашштых, республикэм иеджэпэ пстэуми лъыхъужынгъэм иурокхэр ашык-штых. Ныбжыкіэхэр патриотхэу пүгээнхэм фытегъэ-психъэгъэ тхыльхэр, брошюрэхэр къыдаагъэкыщтых,

юнармейскэ ыкы волонтер движением зырагъэушьом-бгүүшт.

Адыгейим игъэцкіэко хабээ икулыкыхэм япащхэм, предприятииехэм, учреждениехэм, организациехэм ялшхъэтхэм, унэе предпринимательхэм, мы юфыгъэгумэкырэ нэбгырэ пэпчь зыкышуфэтэгъязэ шүүшэ юфтхабзэм шъукыхэлэжъэнэу.

Фондым иреквизитхэр:

Адыгейский республиканский фонд поддержки ветеранов (пенсионеров) «Победа» имени Героя Советского Союза Хусена Андрухаева ИНН/КПП 0105051524/010501001

Классификация: Филиал «Южный» Банка ВТБ ПАО г. Ростов-на-Дону
р/сч 40703810500230000327
Корсчет 30101810160150000063
БИК 046015063

Цыфхэм яшшоильоныгъэкэ къатырэ ахьщэр фондэу «Теклоныгъэм» икассэ рагыллэми хьущт. Ар зыдэ-щылэр: къ. Мыеекуапэ, ур. Крестьянскэр, 236-р, апэрэ къатыр.

**Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Совет
Фондэу «Теклоныгъэм»
и ГъэЮрышІапІ**

Мыгъэ ахьщэ нахьыбэу къатупщищ

Мэхъанэшхо зиэ проектэу «Формирование комфортной городской среды» зыфиорэм ипхырышын Адыгейим щылъагъэкотэшт. Мыгъэ ащ пае мылькоу къихагъэкыщтри нахьыбэшт.



Адыгэ Республикэм псөольэ-шынымкэ, транспортнымкэ, унэ-коммунальнэ ыкы гъогу хъызметынмкэ и Министерство къызэритыгъэмкэ, щагу 36-рэ, общественнэ чыпіэ 24-рэ зэ-

тырагъэпсихъашт. Сомэ миллион 251,2-м ехъу ащ пэухуашт.

Шыгу къэтэгъэкыжы 2018-рэ ильэсым сомэ миллион 245,8-рэ къызэрятлупшигъагъэр, щагу 24-рэ, общественнэ чыпіэ

15 зэрэзэтырагъэпсихъэгъагъэр. Муниципальнэ образование пэпчь ащ фэдэ юфшэнхэр щызэхашштых. Анахъэу къалеу Мыеекуапэ ищагухэр ары ахэм къахибутиштхэр. Къалем иресс-кулыкыу къызэритыгъэмкэ, фэтэрыбэу зэхэт унэ 43-мэ къапэул щагу 24-р агъэцкіэжыщт.

— Специалистхэм чыпіэ пэпчъкэ дизайн-проект шхъаф зэхагъэуцуга. Дизайн-проектхэмкэ цыфхэм яшшоильхэр къарагъэуагъэх, зэхвокынгъэхэр зафашыхэх нэүж унэхэм арысхэм язэлукіэхэм ахэр ашаштагъэх. Щагу пэпчъкэ джыдэдэм проект-сметэ документиер агъэхъазыры. Юфшэнхэм афэгъэз-гъэшт подряднэ организациехэр шхэхэу къэнэфэштых, — къыщытауагъ къээ администрацием.

Адыгейим и Лыхъужъэу Къумпыл Муратрэ Мыеекуапэ имэ-рэу Андрей Гетмановыимрэ



щагухэм язэтегъэпсихъанкэ юфхэр зэрэкорэм ренэу анаэ тирагъэти.

— Щагу зэтырагъэпсихъаштим икъыхэхынкэ анахъэу къыдалытэрэр къэлэдэсхэм

яшшоильхэр ары. Афагъэцкагъэхэм ежь цыфхэри афэсакынхэм, щагухэм яяэкіэжын ахэр чанеу къыхэлэжъэнхэм мэхъанэшхо и!, — къытуагъ Андрей Гетмановым.

ИшыкІэгъэ амалхэр щызэрахъэх



Диспансеризациемкэ чэзыукіэр Адыгейим щырагъэжьагь. Хэбзэ гъэнэфагъэ хэлъэу ар зэхэшгъэнэм ыкы цыфхэр нахьыбэу къыхигъэубытэгъэнхэм атэгъэпсихъагъэу Шэуджэн районым ихбээзэ іэшхъэтхэм зэхэшэн юфтхэбзэ зэфэшхъафхэр зэрахъагъэх.

Гущылэм пае, Шэуджэн районым ипашэу Аульэ Рэшыдэ пшъэрыль зэрафишыгъэм тетэу къоджэ псэ-уплэхэм япашхэм диспансеризацием къыхигъэубытэгъэтхэр район сымэджэшым къираштагъэх. Юфзышхэрэр, зымышхэрэр, гъэсэнгъэ зыщарагъэ-гъотырэ организациехэм ашеджэхэу, зынбыжь ильэс 21-м нэсыгъэхэр ильэситиим зэ ащ фэдэ медицинэ улъякуным хэлэжьэнхэ альэкыщт.

Шэуджэн гупчэ район сымэджэшым иврач шхъаю Панов Руслан къызэритьагъэмкэ, мышкэ гухэль шхъаю ялэр цыфхэм япсаунгъэ изытет улъякуным хэлэжьэнхэ альэкыщт.

— 2019-рэ ильэсир къызихъагъэм къыщегъэжьагъэу нэбгырэ 100 федизмэ районым диспансеризациер шаклыгъ. Пстэумки нэбгырэ 2288-рэ ащ къыхигъэубытэн фае, — къыщауагъ Шэуджэн районым иадмини-страции.

АР-м псаунгъээр къэухумэгъэнимкэ и Министерствэ къызэритьагъэмкэ, блэкигъэ ильэсим нэбгырэ 40834-рэ диспансеризацием къыхигъэубытагъ, планыр процент 98,9-кэ агъэцкагъ. Нэбгырэ 11288-р япсаунгъээр апэрэ купым, 6495-р — я 2-рэ купым, нэбгырэ 23051-р — я 3-рэ купым хахъэу алтыгъагъ. Япсаунгъэ изытеткэ зылтыпльэн фаехэр зыщыпсэурэ чыпіэхэм къяпхыгъэ поликлиникэхэм учетым щахагъэуцагъэх.

Зэришыклагъэу бгъэфедэнхэ фае

2018-рэ ильэсүүдээ Мыекъопэ къэлэ кілэцьыкү клиническэ сымэджэшчим фашэфыгъэ Іэмэ-псымэхэр шуагъэ хэлъэу агъэфедэхэмэ зэригэшэнүүд фэш Урысые народнэ фронтыр къутамэу Адыгэ республикэм щылэм мониторинг зэхищагь. Аш кызэригэльэгъуагъэмкэ, Іэмэ-псымэхэм ашыщхэр щытых, тоф ашлэрэп.



Блэкыгъэ ильэсүүдээ ыкіэм кілэцьыкү сымэджэшчим иотделениитүүм гъэцкілэжынышхохэр защишкагъэх нэуж мэфэкі шыкіэм тетэу кызэуахыгъэх. Федеральнэ бюджетым кыххэгъэ сомэ миллион 14 зытэфгъэ медицинэ оборудование ахэм ачлаагъэуцуагь. Аухырэ шапххэхэм адиштэрэ ультразвуковой аппаратхэр, дефибрилляторхэр, нэмыкіхэри ашфыгъэх, Іэзэн физкультурэм, нэхэм зышяэзэхэр кабинетхэр зэтэрагъэпсыхагъэх.

— Гухэкі нахь мышіеми, медицинэ оборудованиеу ялхэм ашыщхэр зэрифешуашу амьгъэфедэхэу дгъэунэфыгъэ. Аш кыххэкі цылхэм медицинэ фэло-фашеу альяйсын альякынштыр нахь макі мэххуу. Зиягъэ къакорэм ашыщ мы лэнен-кьюхэм хэшшикі афызиле специалистхэр зэрэмакір. Джаш фэдэу, гүшүйэм пае, урамэу Лениным тет къутамэм нэхэм ялзэрэ врачам тхьамафам зе тоф щешэ. Адрэ уахтэм оборудование хяулыу щыт, — кызайгъ Урысые народнэ

фронтым ишьольыр къутамэу Адыгэ республикэм щылэм итхамэтэгъу Ирина Ефимовам. Сэкъатныгъэ зил сабийхэм янэ-ятхэм я Урысые организации ишьольыр къутамэм ишащу, ОНФ-и иактивистэу Анна Рауд кызэрэхигэшчыгъэмкэ, «Орторент МОТО» зыфиорэ тренажерхэр икью зэтгээлэпсыхагъэхэп. Аш кыххэкі кілэцьыкүхэм ахэр агъэфедэнхэмкэ гумэкыгъю гъэнэфагъэхэр къэуунхэ ыльякыншти.

— Лъяпкъ проектэу «Псаунгыгъэр къэуххумэгъэнэр» зы-

фиорэм къыдыххэлъытагъэу Іэмэ-псымакіхэр зэрагъэгъотыгъэх. Ау гурыгыгъа хуурээр сабийхэм агъэфедэн амьльэ-кыншти тренажерхэр кілэцьыкү сымэджэшчим зыкыншфыгъэр ары, — elo Анна Рауд.

Общественникмэ зэралтын-терэмкэ, осэ ин зил Іэмэ-псымэхэр пщэфынхэм ыпэкі медицинэ учреждением ишыкілэгъэ шыыпкъэр зэбгъэшэн фе.

Мониторингым зэфэхын-сэжьеу фэххуягъэхэр шьольыр министерствэм лэклагъэхьаштых.

Аш нэмыкіеу, хяулыу щыт оборудование зищыклагъэхэм аратыннэу ведомствэм лъялкіе зыфагъэшэшт.

Адигэ Республика м сауныгъэр къэуххумэгъэнэмкэ и Министерствэ кызырэтирэмкэ, непэрэ мафэм ехүулэу Мыекъупэ зы кілэцьыкү поликлинике дэт, педиатрическе отделении З аш хэхъэ. Мыекъопэ къэлэ кілэцьыкү поликлиникэм сабий мин 32,5-рэ ехүлгээ. Зы сменэм нэбгыре минрэ нынкъорэ сымэджэшчим къеуаллэ. (Тикорр.).

Хэгъэгур шу альэгъуним, шэжьыр агъэлъэпшэним фэш!

Зыкъэуххумэжыннымкэ Урысые тофхъабзэу ильэс къэс зэхащэрэм ДОСААФ-м икъутамэу Адыгейм щылэр хэлажьэ.



Мы ильэсүүдээ аш къыдыххэлъытагъэштых Адыгейр шыхвафит зашыжыгъэх ильэс 76-рэ, Хэгъэгум иуххумакло и Мафэ ыкы Советскэ дзэхэр Афганистан кызырашыжыгъэхэр ильэс 30 зэрхуяхэрэр. Тофхъабзэр мэфэкі шыкіэм тетэу щылэ мазэм и 24-м кызэуахыгъ.

Дзэ-патриотическэ пүнүгьэм имэханэ Адыгейм зыкъэуххумэжыннымкэ тофхъабзэр зыкъяштиштхэ мазэр рагъажьэ, — кызайгъ аш. — Адыгейм и ДОСААФ аш чанэу хэлажьэ. Анахь пшьэрэиль шхьалэу тофшэнкэ тиэштий тарихь хууль-шагъэхэр, а лъялан кынхэм ти Хэгъэгү къэзүххумэгъэ цыфхэр тигу къэдгэхкыжынхэр, кыткіххуяхэрэ лэлүххэм ахэр ядгэшэнхэр.

Пэублэм дзэ-патриотическэ тофшэнэу ДОСААФ-м зэриххэхэрэм афэгъэхыгъэ видеофильмэм къэзэрэугоигъэхэр рагъэлтийгъэх. Аш ылж гүшүйэр лъигъэ-котагь шьольыр къутамэм ишащу Барцо Тимур.

— Ильэс къэс мыш фэдэ мафэм зэрэ Урысиеу зыкъэуххумэжыннымкэ тофхъабзэр зыкъяштиштхэ мазэр рагъажьэ, — кызайгъ аш. — Адыгейм и ДОСААФ аш чанэу хэлажьэ. Анахь пшьэрэиль шхьалэу тофшэнкэ тиэштий тарихь хууль-шагъэхэр, а лъялан кынхэм ти Хэгъэгү къэзүххумэгъэ цыфхэр тигу къэдгэхкыжынхэр, кыткіххуяхэрэ лэлүххэм ахэр ядгэшэнхэр.

яхэгъэгу шу альэгъоу, къауххумэним фэхъязырхэу пүгъэнхэр ары.

Блэкыгъэ ильэсүүдээ мыш фэдэ тофхъабзэм икъызэхуын тичигогъоу, контрадмиралзу Тхагъэпсэу Мэджыдэ хэлэжээгъагь. Непэ ар кытхэтыхъээп. Аш ыкы нэмыкіхэу апсэ емыблэжхэу мамирныгъээр къауххумээз фэхъигъэхэм таикынхэрэ афэшыгъуахъэх.

ДОСААФ-м исатырэ къыххэгъэхъа-кіхэм мыш фэдэ тофхъабзэрэхэм щафэ-гушонхэр хэбзэшту афэхъуугь. Аш фэдэ

нэбгыри 5-мэ Барцо Тимур билетхэр аритыжыгъэх, яофшэнкэ къауххумэним фэхъязырхэу пүгъэнхэр ары. Йылэ мазэм и 23-м кыыщегъэжыгъэу мэзаем и 23-м нэс тофхъабзээ зэфэшхъафхэр республикэм щыкъоштых. Автобробегхэр, лыыхуяжынхэм иурокхэр, зэнэкъохуяхэр зэхашштых. Хэгъэгү зэошхом иветранхэм ныбжыкіхэр агуягъэштых, щымылэжхэм яшэжь агъэлъэпшт, музейхэр къарагъэхуяштых.

Іашынэ Сусан. Сурэтхэр іашынэ Аслын тырихыгъэх.



Литературэм лъэбэкъушу щидзыгъ

Тхэкло ныбжыкъеу, ау исэнаущыгъекъе зыцэ 10гээ Дзыбэ Саният кыдигъекыгъе тхыльэу «Нежность» зыфиорэм ильэтегъеуцо мы мафэхэм АР-м и Лъэпкъ тхыльеджапъ щыкуагъ.



Лъэпкъ тхыльеджапъем иофышеу Кучмэз Аминэт юфтьхабзэм къещакло фэхъугъ. Зэхахъэм хэлэжьаагъэх тхэкло цэрылиоу Цуякъю Юнис, шэнэгъэлэжьхэу Абрэдж Ачэрдан, Хъуажь Нуриет, «Адыгэ макъэм» пшэдэктэйжь зыхыре исекретарэу, усаклоу, драматургэу Хъурмэ Хъусен, Адыгэ къэралыгъо телерадиокомпанием иофышеу Тэшү Светланэ, тхаклом итворчествэ зыпэблэгъе цыифхэр.

АР-м искуствэхэмкэ изаслужене иофышеу, театроведэу



«Адыгэ макъэм» къихъагъ. Саният сэнаущыгъеу хэльмэн зэрэхигъэхьоштым дэлэжьагъ. Сыдигъуу тхыльэх яджэнэир иклас, Иккыб литературур, классикэр, авторыкъеу «къешэтихэр» зэрэгъашлах, шогъэшэгъонеу ятхыгъэхэм защепъгъуаз.

Тхэкло ныбжыкъеу итхыгъэхэм гур къагъэбэры, анахь куоу щыльэу, къэущынэу узэмийгъэх гупшисэхэр шхъэм щизэблэгъекъых. Еджэнэир зикласхэм Дзыбэ Саният псынкъеу алэблагъэ хъуугъэ. Итхыгъэхэм осэ ин къыфаши, къыкъэлтыкъошт рассказхэм, усэхэм яжхэу аублагъ.

2009-рэ ильэсийм «Гүфэс» зыфиорэ Адыгэ республике общественнэ фондэу ныбжыкъеу афэхъурэм зэхиэгъэхь литературун эзэнэхъекъум Саният хэлэжьагъ ыклы ирассказэу «Сурэт ныкьюшыр» пстэуми анахь дэгээ агьеунэфыгъ. Ильэс пчагъэрэ ащ республике гээзетэу «Адыгэ макъэм» иоф щишиагъ. 2013-рэ ильэсийм аэрэ тхыльэу «Псэм гъатхэр из» зыфиорэр кыдигъекыгъ.

— Саният итворчествэ, итхыгъэхэм нахь благъэу цыифхэр нэуасэ афэтшыныр гухэль

гурьиорэр ары купкъеу ситхыгъэхэм ахэльыр.

Цыифхэм гүфебэныгъеу зэфиряэр чамынэнным, зэрэгъельэпэнхэм фишэнхэр ары Дзыбэ Саният итхыгъэхэмкэ пшэрырльэу зыфигъэцүжырэр, цыифхэм альигъеэсы шлонгъор.

— Сищынэнгъэрэ ситворчествэрэ зэготхэу маиклох, ахэр зэхэсныблыхъэхэрэп, — итхыгъэхэм къатагушыэ авторыр.

— Къырыкъуагъэр къизынотыкъирэ усэхэр, рассказхэр тхьапэм езъэкъунхэр шэн сферхъугъеп. Пстэ Саният пстэуми афэмидэу ежь тхэкло Гъэнэфагъэ Иккэль. Щынэнгъэрэ зэрильэгъурэр, ащ гупшисэу ригъэшыгъэр къабзэу, зэгъэфагъэхэу тхьапэм ригъекъунхэ ельэкъы.



нэр, түмкни занкъеу, къабзэу гупшисэр зэбгъэфэнэр зэрэмьлынкъеу. Ау ар зэрифэшьуашэу авторым къидэхъугъ.

Хъурмэ Хъусен тхаклом бзэр дахэу зэригъэфедэрэр игушыэ къышыгъигъешигъ. Зышхъамысыжъеу, анахь шхъаалхэр къигъанээ зэрэтхэрэм къыхъеу еджэрэм ыгу зэрэнэсирэр ащ къыуагъ. Ильэс пчагъэрэ зыщылэжьэгъе республике гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иоф щишиагъеэ АР-м ицэкирэ рэзэнгъе тхыльэу къыфагъэшьошагъэр Дзыбэ Саният ритыжыгъ, тапекли игъехъагъэхэм ахигъехъоноу фэлтэуагъ.

Джащ фэдэу къэгүшүагъэхыкъи Дзыбэ Саният итхыгъэхэр гум къызэрэнэхэрэр къауагъ филология шэнэгъэхэмкэ докторэу Абрэдж Ачэрдан, «Адыгэ макъэм» иоф щишиагъеэ Клемэнт Светэ.

Искуствэхэмкэ Адыгэ республике коллежу Тхъабысымэ Умарз ыцэ зыхырэм истудентхэм юфтьхабзэр къагъебаигъ. Дзыбэ Саният иусэхэм ашыкхэу ежхэй нахь алэблагъэхэр къыхахъгъэх, ахэм къяджагъэх.

Тэшъу Светланэ, Лъэпкъ театрэ иофышеу Нэхэе Мэрджанэ, нэмийхэри автормын иусэхэм къяджагъэх, ахэм гупшисэу аригъешьыгъэхэр къыратохыгъэх.

Режиссер цэрилоо Емкүлж Андзор тырихыгъэ фильмуу «Невиновен» зыфиорэм хэтишт саундрекым игушыэхэр Дзыбэ Саниятэ автормирэ зэдатхыгъ. Адыгэ лъэпкъырэ зытэтире ныбжыкъеу язэдэлжэйнэгъе нахь пытэ зэрэхъуштим щеч хэлъеп.

Дзыбэ Саният итхыльэу «Нежность» зыфиорэм гүшүэ фабэу къыралолагъэр макэл. Къихэзгъэшы сшонгыр пстэуми къауагъэз эзфагъэ зэрэхэлтэй. Итхыгъэхэм гур зэпьрагъазэу, зы сатырим, щыгыжъыем фэдэу къыкъэлтыкъорэр пышьхыагъэу зэрэгъэпсигъэхэр. Тхэкло ныбжыкъеу литературэм лъэпсэ куу зэрэшишьтим щеч хэлъеп. Анахь лъэгэлэе инхэм анэснэу тэри тыфэльяо.

Гъонэжьыкъо Сэтэнай. Сурэтхэр Ишынине Аслын тырихыгъэх.



Шхъаалхэр Светланэ юфтьхабзэр зэришагъ. Ащ къызэриуагъэмкэ, Саният пстэуми афэмидэу, ежь тхэкло гъэнэфагъеэ Иккэль. Щынэнгъэрэ зэрильэгъурэр, ащ гупшисэу ригъэшьхэрэр къабзэу, зэгъэфагъэхэу тхьапэм ригъекъунхэ ельэкъы.

Дзыбэ Саният къудажэу Хъагъуажыгъуа къышыхъугъ. Республике гимназии къызэхүм АКУ-м адыгэ филологи-емрэ культурэмрэкэ ифакультет чэхъагъ. Аэрэ усэхэу адыгаг-бзэкл ыклы урысыбээкл ытхыгъэхэр Шэуджэн район гъэзетэу «Зарям» къышыхиутигъэх. Аэрэ рассказэу «Узажэрэм къегъээжэх» зыфиорэр 2001-рэ ильэсийм республике гъэзетэу

шхъаалхэр тиэхэм ашыщ, ило Кучмэз Аминэт. — Гум иклоу авторыр матхэ. Ухигъэгүшисыхъеу, уигъэгүшоу икъэлэмэйпэ бэ къыпыкыгъагъ. Анахьэу къыхэзгъэшы сшонгыр «Джэхнэм» зыфиорэр рассказыр ары. Апстэуми анахь къыспэблагъэ хъуугъэ.

— Тхыльым икъыдэгъекъын охьтабэ тезгъэклодагъэп, — гүшүэгъу къытфэхъугъ авторыр.

— Ильэсныкъохээ тхыгъэхэр сүгъоигъэх, зээгъэфагъэх.

«Нежность» зыфиорэр тхыльым

усэхэр, прозэр дэхъагъэх.

Цыифхэм язэфышыткэ, ягумекъхэр, зэхашлах ялэр, дунаим тетыфхэх къяхуулэн ытхыгъэштыр ыклы ар ежхэм къызэр-



Зеконыр

«ЗИХИЯ»

Адыгейимрэ Краснодар краимрэ ягунапкъэ дэжь зекон-рекреационнэ зыгэпсэфыпэ зэхэтэу «Зихия» зыфиорэр республикэм щагъэпсынэурагъэжьэшт.

2011 – 2018-рэ ильэсхэм ательятаагаа аштэгъэгэ федеральнэ программэу «Урысые Федерацием хэгъэгэй клоц ыкчи лэкыб зеконным зыщягъэушьомбгүгъэнэр» зыфиорэр игъэцэклэн аухыгь. Аш Адыгэ Республикэр чанэу хэлэжьагь, инфраструктурэм игъэлэсэн сомэ миллиардиту фэдиз халхьагь. Аш фэшьхяафэу туристическэ объектхэм яшынрэ ягъэхжынрэ цыфхэм яахьщэу миллиардипл апэуагъэхьагь.

Хабээм туризмэм зэгъэушьомбгүгъэнным фэгъэхыгъэу федеральнэ программаакэ джыри штагь, ар 2019 — 2025-рэ ильэсхэм ательятаагаа. Аш кыхэхкэй Адыгейим ишаажхэмэр ибизнесэр апашихъа кынуцор анахъ юфыгъо шхъа!хэмэр ахалтыатааг зекон хызымэтэр лыгъэктэгъэнэр ыкчи федэу аш кыхырэм хэгъэхъогъэнэр.

Туристическэ-рекреационнэ кластерэу «Зихиум» ишын мэгье рагъэжьэшт, сомэ миллиард 20 фэдиз аш пэуагъэхьашт. Мылькур Iахь-Iахьэу

гощыгъэу федеральнэ бюджетым кытупшыщт.

Кээ зыгэпсэфыпэ ин Адыгейим щагъэуцунау кызыкъихыгъэр чыпэу ар зыдэштыштыр зеконным тегъэпсихъагъэу зэрэштыр ары. Адыгэ Республикэм зеконнымрэ зыгэпсэфыпэхэмэрэ и Гъэорышиланпэ ишащэу Къэлешъэо Инер къеуатэ:

— Чыпэу кыхэхтыхыгъэр зеконным тегъэпсихъагь. Зыгэпсэфыпээр тюу гощыгъэшт: күшхъэм ухээзыщэр маршрутхэмрэ гъогубэ зыщызхэхкырэ ыкчи щепэ инхэр зыдэштыштыр. Мы чыпэу щагъэуцуугъэ тучанхэм мафэ кээс цыфыбэ къякуалэ. Гушилэм пае, щепэ-гупчэу «Мега-Адыгэя» зыфиорэр ильэсэн нэбгырэ миллион 13-рэху къекло. Адыгейим кыхэхгъаххэр тичьюпс идэхагъэрэ тарихъ саугъэтхэмрэ ялпыхэ ашоингъошт. Ахэр зээлээ зэрэблагъэхьами мэхъанэ иштэшт.

Зыгэпсэфыпээр ипроект кызэрэдилтырэмкэ, цыфхэр кызыщууцщтхэ ыкчи зыщыш-



хэштхэ объектхэр кластерым хэтиштых, экскурсии зыщэштхэр хязырыштых, күшхъэтуризмэр цыфхэм афызэхашт. Джащ фэдэу инженерна ыкчи транспортнэ инфраструктурэр щагъэпсэфыщт.

Инвестпроектэу «Зихия» зыфиорэр ишын ипроект федеральнэ программэу «Урысые Федерацием хэгъэгэй клоц ыкчи лэкыб зеконным зыщягъэушьомбгүгъэнэр» зыфиорэр хагъэхъэгъах. Кыхэхгъэ ильэсэн республикэм

миллион 680-р шьольыр бюджетым кыхахыщт, миллиард 13-рэхуэр инвесторхэм кыхальхыщт.

Зыгэпсэфыпээр ишын ипроект федеральнэ программэу «Урысые Федерацием хэгъэгэй клоц ыкчи лэкыб зеконным зыщягъэушьомбгүгъэнэр» зыфиорэр хагъэхъэгъах. Кыхэхгъэ ильэсэн республикэм

субсидиеу сомэ миллион 500 кыыэкхъанэу мэгугъэх. 2020-рэ ильэсэн миллион 200, 2021-мillion 700 Адыгейим кыыэкхъашт. Программэр зытэлтийгээ ильэсихым кыыкоц «Зихиям» игъэпсэн пэуагъэхьаштры сомэ миллиард 20,3-рэхуэр. Псэупэу Гъозэрэпльэрэ Лэгъо-Накъэрэ зээзыпхыщт гохум ишыни а мылькум кыхахыщт ахъщэмкэ зэшүахыщт.

Зыгэпсэфыпээр агъэпсэфыщтим цыфыбэ Адыгейим кырищэлэнхэу мэгугъэх. Кымафэм зызыгэпсэфынэу зикласхэмий зидэкконхи щашэнини мыш щагъотыщт.

Адыгэ Республикэм и Лышхээ Къумпэл Мурат бэрэ кыыкехьетхы Адыгейим иэкономикэ хэхъоныгъэшүхэр ышынхэмкэ зеконыр шуагъэ кытэу дгъэфедэн зэрэлтийгэшт. Ильэс псаум зызбыгъэпсэфын пльэкишт чыпэлэбэ Урысаем илэп, арышь, Адыгейир цыфыжъугъэхэм кыхахырэ туристическэ шьольырхэм ашыщхун зэрилэхэштим ицыхэтель. Зекон хызымэтэм хэшэгъэ пстэуми алэ зекэдэзагъэу юфыр лягъэхъяатэм, туризмэм ишуагъэ кызэрэхъяштим щечхэлэп.

ШАУКЬО Аслынгуаш.

Хэбзэ проектыкхээр

Шъоныр, тутыныр

Къэралыгъо Думэм изэхэсигъо джыри щатегущыагъэх шъон пытэхэмэрэ тутынырэ. Проектыкхэу зыхэпльагъэхэр ЛДПР-м кыгъэхъазырыгъ, шъонхэмэрэ тутынхэмэрэ цыфхэм зэряпшэн фаам фэгъэхыгъ.



ащащэхэрэм ауасэ нахь ин. Лъялэу ар къащэфынэу амал зимишэр нахьы. Аш кыхэхкэу шъон пытэхэр ежь-ежырэу ашыхэу рагъэжъэхьашт ё гъэбильтыгъеу, ау пыутэу зыщэхэрэм къащашэфыщт.

Цыфхэр шъон пытэхэм дамыхыхынхэм фэгъэхыгъэ политикэм хэбзэм алерэ ильэсэл тоф зыдишшэрэ. Ахэм

ащащшт шъон гъушэхэр кыдамыгъэхынхэу ыкчи амыншнхэу кызыщире унашьоу бэмышшэу аштагъэр. Псым зыхэлтакъокэ шъон хъурэ порошокхэр тучанхэм ащащэнхэ фитижъхэп. Арышь, шъон пытэхэм язэгъэхэнкэ цыфхэм яфтынгъэхэр загъэцыкхүхээ, ахэр нахь пыутхэу, ау цыфхэм зизэрар екышт пкыгъохэр хэлхэхэу къащэфыхэу рагъэжъэшт, хэбзэнчэу ахэр зыщэхэрэр нахьыбэ хууцхы.

Проектыр къэзгъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арышь, тоф тюу зэголь. Хэушъхафыкыгъэ щапэхэр кызыщуахымэ, шъонхэр шьэфэу ашэхэу рагъэжъэшт, зыщэфырэм ипаспорти хэти ыуулэхкүштэп ынныбжь зэрэхуулагъэр зэригэшшэнэу. Ахъщэ кызыщалэххэрэм ахэм зэщэфу бэшэрбэ заулэ тучаным мыклохэу, ау арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэфын альэкъышт.

Цыфхэм япсаунгыгъэ кызыщегъэхъазырыгъэхэм кызэралорэмкэ, тучанхэм шъонхэр зэрйт бэшэрхэр клэлэцыкхүхэмренэ щальэгъухэхь хуумэ, ар реклами фэдэу мэхъу. Цыкхүхэм тутын эарк уешьонир узэрэшхэрэм е псы узэршьорэм афэдэу къащэхь, ежхэми жэу аркыры тутынри зыфэдхэр аупльэхкүхэу рагъажэх.

Арт шъонир пыутэу къащэ

АДЫГЭХЭР ЗЭРҮҮГҮҮШХӨХЭРЭ ЦЫФ

Икыгъэ лэшэгъум ихуугъэ-шагъэхэу дунаир зэпырызыгъэзагъэхэм ащыщ тильэпкъэу итэкъухьагъэм къэралыгъо илэ зэрэхь угъэр. Льэпкым кырыкluагъэм, джыри кырыкloщтым агъэгумэкkyрэ цыфыбэ а лъэхъаным республикэм игъэ-псын хэлэжьагь, ахэр непэрэ тарихъым пытэу хэуцуагъэх.



Нахыбыг хүурэ лъэпкыым ухэсэу къэралыгьо бгъэпсыныр lof къызэрыклоу щытыгъэп, республике зыгъэлс зышлонгъор мэклагъэп, ахэр агуки апсекли аш фэбанштыгъэх. Ау юридическэ гъэсэнгыгъ дэгүү зылжкэль цыф, лъэпкыым ишонгъонагыгъ къэралыгьо пэшэшхом нээзигъэсэн зимылэм къэралыгьо ыгъэлсэн ылъэ-кыштгяацэп.

Я 90-рэ ильхэсэр арых Къалмыкъ Юрэ ыцлэ Адыгэ хэкум нахь зыщыгүйгээр. А лъехьаным лъяпкъ зэхашэм лъяшэу зыкыиэтыгъагь. Ежь уахтэр къызэркъюу щымытигъэмий, лъяпкъ цыкылхэм яфитынгэе фэбэнэнхэмкіэ амалхэр щылэхэ хуугаагь. Тихэку щыхурэ-щышлэрэм, республикэм игъээссын зэрэклорэм агъегум-мэклэу, аш ыуж ихэм улчэж-жэгъу къафэхъоу щытыгъ Къалмыкъ Юрэ. Аш фэдэхэр ллэшлэгъум зэ лъяпкъым къыхахьоу нылэп. Гухэкл нахь мышлэми, ильяс 60-м тлэклү ехүүгэй, лы зишлүгъоу ар дунаим ахыжынг.

УФ-м и Президентыгъээ
Б. Ельциныр ыкIи Премьер-ми-
нистрэцтыйгъээ В. Черномырди-
ныр зыкIэтхэгъэх некрологым
мырэущтэу ихагь: «Шэнгъэ-
лэжж-юрист цэрийоу ыкIи къэ-
ралыгь тофышшахоу, зишошь-
хууньгьээ зымыхъожьэу, лы-
гъэшхо зыхэлт, гукъабзэ зилэ
Къалмыкъ Юрэ Хамзэт ык'юр
дунайм «хүчжынгь».

Кылмыкъ Юрэ Черкес автомон хэкум 1934-рэ ильясым кыышыхуугъ, Ленинград дэт юридическэ университетым щеджагъ, юридическэ шлэнгъэхэмкэ докторыгъ, профессорыгъ, Саратов дэт къэралыгъо юридическэ академилем иаспирантурэ кыышыхуигъ, аш ильяэс 20-м ехъуре йоф щишлагъ. Харьков дэт юридическэ институтым 1971-рэ ильясым докторскэ

диссертациер къыщигъэшъып-
къэжъыгъ.

Къалмыкъ Юрэ урысые политическе йофышэшхуагъ, 1993 — 1994-рэ ильэсхэм Урысыем юстициемкэ иминистрарь.

Саратов 1оf шишлээ СССР-м инароднэ депутатэй ар хадзы. СССР-м и Апшьэрэ Совет и Комитет и Тхъамэтагъеу ыкли Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Совет хэтыгъ. А лъэхъаным Къалмыкъыр зыцэ 1угъэ политикэу къэралыгъом исхэм ащи-щыгъ. Урысыем а уахътэм щыбырысыргъ, 1офыгуабэ зэ-шлохыгъэн фэянь. Ахэм зэкэмий ежь ептыкіэ афырилаарь.

Кызылхэкъыгъе лъепкыр щы-
мыгъупшэу, Кавказым щыхъу-
рэ-щышIэрэм ыгъэгумэкъе ар-
щтыыгъ. Аш фэдэу 1992-рэ



ильэсүүм Къэбэртэе-Бэлькьа-
рым зэпэуцужыныгээу къихын-
хагъэм къыхэкій Урысыем
идзэхэр аш рищэнхэу унашьо-
зашым, Юрэ а Йофым хэхагь,
зар къыхамыкчан запацуужын-

апкырыхъагъ, ашошь хъугъэ — зэрэукынхэ зыгу хэлъэү кіэлэ гу стырэу зэпэуцужыгъэхэр зэбгырыкыжыгъэх, дзэри ращаагъэп. А лъэхъаным Кавказыр къезигъэбърысирэу щилагъэр макіэп, зи арэп заоркызэржъэштъагъэр. Арышъ, Юрэ ыкіни нэмыкі цыиф пे-рытхэу Къэбэртэе-Бэлкъарым щыпсэухэрэр мыхуугъэемэ, хууцтгъагъэр хета зышлэрэр?

Къалымыкъым lyklaгъэхэм, арзышэхэрэм къызэралотэжбы-рэмкэ, а лъэхъаным Урысыем ипащэхэм язекуякъэ шломытэрэзэу, унашъоу ашъыхэрэм адыримыгъаштэу къыхэкъи-щтыгъ. Унашъо зашъыхэкъэ, етланэ егупшысэжъхэу ыльытэ-щтыгъ. Ащ фэд Чэчэным Урысыем идзэхэр ришэнхэу щинэ-



зар хэмтэй мамырныгъэм лъяныкъохэр кыифэклонхэм пае цыифхэм залигъэлдагь, къадэгүшьыагь. Ау зао къизэрежье-щтым пэуцужын зэримыльэ-кыыштыр, юфым хэклипэ къызэрэфимыгъотищтыр къигуры-гуягь. А лъяхъаным ащ юстицием игенерал тэмэтельхэр зытирихжыхи, министрэ Ӏенатэлэр къигъэтыльыгь, щынэ-гъончэнымкэ Советми къыхэ-кылжыгь. Ащ къыкӏэлтьикло-щтым емыгупшисэу, ежь ышхъэ къырыклощтым пымыльэу Къалмык юрэ ащ тетэу псэу-гъэ. Урысыем итарихь ащ фэ-дэ моральнэ-политическэ лы-хъужьныгъэ зезыхаагъэу хэ-тыр бэп. Юрэ ащ фэдэ лыгъэ холц.

хэлэхгүй.
Ахбазым грузинайдзэхэр
кызытебанхэм, лъепкъ цы-
клум ильяпкъэгъухэр къоуцон-
хэм кыфэзыиэтагъехэм ар-
ащащыгъ. Юрэ гульйтэшхо
илдэг эхийн илдэгийн огууламж-



закъоу, зэрэ Урысыеуи ицЫ-
фэү ар шытыгЬ.

Къералыгъо йенетешхо илагъеми, аш уахьти, къуачи тыригъэкуюадэштыгъеми, ильэпкъ епхыгъе общественнэ ювшэнными чанэу ахэлажжэштыгъ. Дунээ Адыгэ Хасэм (МЧА) Юрэ иапэрэ Президентыгъ. Ары Хасэм и Устав 1991-рэ ильэсым зэхэзьгъяацуагъэр. Ары зытырахыгъэр джы щыэ Уставри. Мир шъхъеихыгъэ дунээ организацие закъюу черкесхэм (адыгэхэм) яльэпкъ-культурнэ байныгъэ къэзыухъумэрэу щытыгъ джыри аш тетэв къэнэжбы

тын, джыры аштегэу къэнжэбы. А лъэхъаным дунэе адигэ движением илахьышо хишы-хъяг юрэ. Урысыем ыкын экыбым аштыгсэурэ адигэхэр зэфищэнхэм, язэпхыныгэ нахь гъэптигээнхэм ар фэлэжьаг. Адигэхэм ямызакью лъэпкъ ыкын дин зээзгынныть Урысыем илахьышо хишы-хъяг.

Адыгэ лъэпкыым урыс пачынхъягъум лъэпкъягъекодэу (геноцидэу) къыришыллаагъэм джыкъералыгъо пашчэр евцоплэжынихэм, лъэпкыир ичыгу зэрэрафыгъэм, адыгэхэм Кавказ заом къафишигъе тхъамыкльюм, Краснодар краим Шапсугъэ район итыным — а лофыгъохэр а лъэхъаным Хасэу Къалмыкъыр зипашэм къыгъеннафэгъагъах.

Нэхэгэйгээх.
Тэ тиresa публикэ агъэпсы зэхүм Къалмык юрэ зыфа- гъязау, урчэжьеэгь ашлэу къы- хэкъыщтыгь. А лъэхъяном славянхэм я Союз лъэшэу пэриоху активистхэм къафэхъущтыгь. Парламентым игъэпсын арь анахьэу йоф къызылыкъыщтыгьэр. Ау Къалмыкъым теубытагьэ хэльээр къариоштыгь «паритетым шүукыяфаклу» ыоти. Юрэ гьогоу къаригъэльэгъуцьэр тэрэзээу къычэкъыгь.

СИХЪУ Гошнагъу.

Адыгабзэр, шэн-хабзэхэр

Умыгъэльзап Iэрээр пшIокодышт

Адыгэ республикэ гимназилем «Тыбзи тIорэль, тихабзи тхэрэль» зыфиорэ Iэнэ хураер тыгъусэ щыкIуагь. Краснодар краим, Адыгеим якIэлэеѓаджэхэр, гимназилем иеджаклохэр, республикэ Адыгэ Хасэм, Дунэе Адыгэ Хасэм, нэмыххэм ялыхкохэр зэхахьэм хэлэжьагэх.



Республикэ гимназилем ипашэу КыкI Нурыет ипэублэ гүшэе кыышыхгъэшыгь еджапIэм гьогу шагьо кызыззерикугъэр. 1991-рэ ильэсийм кыышыубластьэу еджепIэ интернаты гимназие хуугъэр. Джырэ уахьтэ нэбгыре 1000-м нахьыбэ щеджэ. Ахэр урысч, чеченч, адыгэх, нэмыхкI лъепкхэм ащычх. Адыгэу ахэтийр процент 90-м кыышыкIэрэл.

ЕджапIэр кызыуухгъэхэм заводын ипашэ, шэнныгъэлэхжэхэр, кIэлэеѓаджэхэр, журналистхэр кяхэхкыгъэр. Гимназилем икIэлэеѓаджэ 25-мэ щитхууцIэхэр ялх. Уджыху Аннэ, Мэлгош Лидие, ГъукIэл Марыет, Тхайшишэо Асыет, Темзэкъо Маринэ, Стлашыу Зурыет, Лэустэнджеэл Фатима, нэмыхкI кIэлэеѓаджэхэр Iэнэ хурааем хэлажьх, адыгабзэкI кIэлэеѓаджаклохэр рагаджэх.

Гимназилем бзэ зэфэшхяафхэмкI кIэлэеѓаджаклохэр щиргыаджэх. Iэнэ хурааем изэхэшаклохэм кызызэртауагъеу, урысыбзэри, инджылызыбзэри, нэмыхкI бзэхэри зэбгэшшэнхэр дэгүү. Ау уиниудельфыбзэкI умыгушылэу,

уемыджеу уахьтэр бгъакю зыхьукI, чэнагаа ѿшыщтыр бэ. Бзэр — псэ. Бзэ умыгэу лъепкхэм хууштэп.

Егъэджен сыхъатхэр

Гимназилем икIэлэеѓаджэхэр, Тюпсэ, Псышопэ, Успенскэ районхэм адыгабзэмкI якIэлэеѓаджэхэр Iэнэ хурааем щиззэу-клагъех. Гимназилем опытэу илэхуугъэр зэрагъаша ашоигъюу тильэпкIэхэу кIэлэеѓаджэхэм упчIеу ялэр зэрэбэм кыххекIеуп-купэу загошын фаяу хуугъэ.

Тхамафэм сыхъати 2 — 3 кIэлэеѓаджаклохэм адыгабзэмкI ялэзыхукI уезэгы хуушта? Адыгэ литературэм урысыбзэкI зэрдэхжэхэр шуугъэ къеха? УччIэхэм япчагъэ нахьыбэ пшын плъекыщт, ау джэуапхэм кIэкIеу уатегуши ѿшыщтэп.

Урысэу, чеченч гимназилем щеджэхэрэм адыгабзэр акly, аши уегъэгушо, ау зэфэхысыжхэм уагъэрхьатырэп.

КыкI Нурыет шхъэихыгъеу

кыыуагъэр кыыхэдгъэшы тшоигъу. Сыхъати 2 — 3 тхамафэм адыгабзэмрэ литературэмрэ атебог-щэнэир дэгүү шхъае, ныдэлфыбзэр зэрагъэшшэнхэм фэшI егъэджэн тедзэхэр, фэшхъаф зэлкIэгъухэр ящыкIагъэх. КIэлэеѓаджаклохэр гимназилем ишагу адыгабзэкI ѿшыгушыIэхэу бэрэ ѿшызхэпхыщтэп. Ари гумэкIыгъохэм ащыщ.

ЗЭЛҮКИЭГҮХЭР

ЦыфI цэргиyoхэр гимназилем кырагъэблагъэх, артистхэм, спортсменхэм кIэлэеѓаджаклохэр алокIех. Хысанэнкъо Мурат, Кукинэ Мурат, Хээпэе Арамбый, фэшхъафхэр гимназилем ихъекIагъэх. Олимпиадэ джэгунхэм дзюдомкI дышьэр кыашызыхыгъэ Мурдэнэ Бислан аш щеджагъ. Гимназилем ѿштхан кыфэзыхыхэрэм ацэ къеплонир дэгүү, ау ѿшыкIагъеу ялхэри къэлгээнхэ фая.

ЕджапIэм бзэм мэхъанэу ѿшашыырэм М. Мамыир, Л. Мэлгошыр кытегуши ѿшыгъэх. Адыгабзэмрэ литературэмрэкI кIэлэеѓа-

джэхэм, кIэлэеѓаджаклохэм кыагъэлэгъогъэ театрализованнэ едзигъохэр гъешшэгъонигъэх.

Адыгабзэм изэгъэшшэн шыкIэ-амалэу илэхэм М. Темзэком иеплыкIэхэр къарилолагъэх. З. Стлашыур, М. ГъукIэлпIр ныдэлфыбзэм изэгъэшшэн, пүнгүгъэр аш зэрепхыгъэм, фэшхъафхэм кытегуши ѿшыгъэх.

Краснодар краим кыкIыгъэ кIэлэеѓаджэхэу Тыкъо Верэ, КлакIыхьу Марыет, Лыиф Мирэ, Гъушшо Сэламэт, Анцокъо Эммэ, Мэлэхъо Асыет, Осыл Заремэ, нэмыххэм Iэнэ хурааем гупшысэу хахыгъэр макIэп. Зэгээпшэнхэр ашых, яеджапIэхэм ашагъэфдэн альэкыщт амалхэм яусэх.

Лымыншкъо Рэмээн, Мэшфэшу Нэдждэт, Цундышк Заур, Шеуджэн Бислан Адыгэ Хасэм илыхкох, лъэпкь шэлжым кытегуши ѿшыгъэх. Iэнэ хурааем КыкI Нурыет, Мэлгош Лидие кыщауагъ ѿшыгъибзэм, шэнхабзэхэм язэгъэшшэнкI Адыгэ Хасэр гимназилем Iэпыгъу зэрэфхэхүэрэп.

Гээсэнгъэмрэ шэнныгъэмрэкI хэбзэ кулыкIуушшэхэр, Адыгэ Хасэр, гимназилем икIэлэеѓаджэхэр зэгъусэхэу адыгабзэм, шэнхабзэхэм язэгъэшшэн елхыгъэ ѿфхъабзэхэр тапэки зэхщэштых.

Зэхахьэм кIэлэеѓаджаклохэм адыгэ орэдхэр кыщауагъэх, къашью «ЗэфакIор» Цэй Даниелэрэ ХыокIо Дамирэ кызыздашыгъ. Кьеукъо Напбый ытхыгъэхэм атехыгъэ едзигъохэр кIэлэеѓаджаклохэм кыагъэлэгъуагъэх, Нэххэе Руслан иусэхэм къяджагъэх.

Iэнэ хурааем кыщауагъэх, ѿфхъохэр зэфахысыжыщтых, унэшо хэхыгъэхэр ѿшыгъэм ѿшыгъиращыщтых.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Сурэтхэр зэхахьэм кыщауагъэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи кыдызы-
гъэкIырэр:

Адыгэ Республикаам лъэпкь ЙофхэмкI, ИкIыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адиряIэ зэпхы-
ныгъэмкI ѿшыгъ-
къэбар жууѓем
иамалхэмкI и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыIэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэкI 5-м
емыххэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифттыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутын ЙофхэмкI, теле-
радиокъэтын-
хэмкI ѿшыгъи зэллы-
ИссыкI амалхэмкI
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпI гъэоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗЭКІМКИ
пчыагъэр
4300
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 179

Хэутын узьчи-
кIэтхэнэу ѿшыгъэх
Сыхъатыр

18.00

Зыыхыгъэтхэгъэх
уахьтэр
Сыхъатыр

18.00

Редактор
шхъаIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыж
зыхырэ секретарыр
ЖакIэмыхкъо
А. З.

